

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi iroda: Versecz, Laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb iratok közlemények különben özv. Kirchner-né felvételre és rendelésre iradják az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számított. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

3. évfolyam.

Vasárnap 1894. évi december 23-án.

51. szám.

Karácsony.

Az évezredeknek egymásután felderülő, és a mulandóság nagy tengerébe aláhanyatlott tömérdek napjai között egyetlen egy sines nagyobb, kimagaslóbb és fényesebb, mint az a nap, melynek emlékezetére a ker. világ hólnapután ünnepet ül.

Nem csak vallási tekintetben képez e nap eseménye új korszakot, de az emberiség történetének összes tényezőire, az állami, és társadalmi élet minden ágára nézve új alakulásoknak s gyökeres változásoknak lőn ez kezdő-pontjává.

Mert ezen nap emlékéhez fűződik azon hatalmas szellemi erőnek, — világmozgató, s alakító tényezőnek világra jövétele, a melyt a Krisztus nevével keresztyénségnek nevez a világ.

És valóban a keresztyénség — azon isteni erőnél fogva, melyet alkotójának lelke kitörölhetetlenül beléje oltott, — nem maradt holt betűk, rideg, s élet nélküli rendszabályok halmaza; nem maradt csupán néhány tudósak eszményi filozófiája; nem maradt az iskoláknak egyik betanítandó tantárgya; nem maradt a könyvtáraknak csak ott-feltalálható ritka példánya; nem lett belőle sem élet nélküli morál, sem lelketlen teológia; — hanem világosan és dicső-

ségesen bebizonyította magát, az állami, a társadalmi, a családi, az egyéni élet minden ágában, újja szülő, idomító, és teremtő erőnek, a mely erő áthatja minden ízében, s átjárja az emberi élet összes nyilvánulásait. Egy láthatatlan és ellenállhatatlan erő ez, mint a milyen annak isteni személye, a ki ezt alkotá.

Kezdetben azt hitték az emberek, hogy ez is csak olyan vallás, mint a többi: korlátozható, elnyomható s kiűrható. — Pobálják is kiűrtani, de a tűz nem égte el, a vas nem ölte meg; gondolták, hogy tán a bibliában rejlik az egész, tehát az írott bibliákat is tüzzel hamvasztották el, megkíséreltek mindent, mit a kegyetlenségben leleményes ész csak kitalálhat; és íme, a keresztyénség ma is él, . . . de nem csak él, hanem teremt, szül, alkot, hódít a föld kerekéjén mindenütt.

Mint a sebesen láthatatlanul rohanó levegő útjában alkot, és rombol, s útját állani semmivel nem lehet; hasonlóan a keresztyénség is mindent, mi rosszat, tisztátalant, emberhez illelennel, s vele dacolni merészelőt talált, — azt elseperte, a rothadásnak indult világot megtisztította, életet, s termékenyítő erővel árasztotta el, felfrissülést, megújulást lehelt a dermedt tagokba.

Ma már igazolásra nem szoruló állítás az, hogy virágzó államot, élet-erős, és maradvány lőttü birodalmat keresztyénség nélkül alkotni nem lehet. Az államok előhaladásának kerekait a keresztyénség eszméi mozgatják, s az ehhez szükséges olajat a

ker. civilizáció, műveltség, s megnemesült erkölcsi fogalmak szolgáltatják. Hazánk ezer éves álamiségének is fenntartó oszlopa a krisztus vallása volt; ez szolgáltatta neki az életképességet erősen megállani, s megmaradni annyi ezer baj, és pusztítás közepette. Jövedőre is csak ebben van erőd őh drága hazám, magyarok hazája! s ha bár békességed veszély fenyegetse, míg összeforraszt, s egyesít a ker. szeretet, míg lelkesít az Istenben való hit, míg drága kincséd a tiszta erkölcsiség, megállasz szilárdan, mint granit szikla az áradat közepén.

A társadalom fényét, dicsőségét: tudomány, műveltség, finom izlés, munka, szorgalom alkotják. Ezek pedig a tápláló erőt a keresztyénségből merítik.

A családi élet szentsége, tisztasága Krisztus isteni vallásában gyökerezik. Csak ott lehet szent, tiszta és boldogító a családi élet, hol az a Krisztus lelkéből táplálkozik, és ezzel van áthatva.

Az emberi vadság, durvaság szelidítésére, a szívekben fészkelő vétkek indulatok tisztítására, nemesítésére, az érzelmek jobbitására, az akarat erősítésére, a szerete csapongó gondolatoknak helyes irányba való fordításra is mily sokat tett, mily kimondhatatlan áldásokat szült a Krisztus vallása.

Íme az emberiség ily sok oldalú, és sok rendbeli áldásainak forrásává lőn a karácsony, a Megváltó születésének ünnepe, a mely egyszersmind az emberiség újjászületésének is kezdetévé lett; itt kezdődik elmulása, elenyészése annak a mi régi, és

Tárcza.

Innen-Onnan

Egy karácsonyészaka a szabadságharc idejében.

A kaszinó tarsalgó termének kerek asztala mellett élénk diskurszust folytatnak a torzs vendégek. Sorra veszik a napi eseményeket, a szentesítést, a kormány válság különböző híreit, de leghosszasabban még is a belgrádi szerb vendégek budapesti fényes és meleg fogadtatását vitatják meg.

A társaságban képviselve van a hazában élő valamennyi nemzetiség. Legtöbben vannak németek, (az az német anyanyelvű magyarok) így a vita is ezen a nyelven folyik. Elvértve egy-egy kis időre a magyar tarsalgás is felszínre kerül, de úgy vagyunk mar azzal itt a széleken, hogy ha 25 ember közül kettő nem érti a magyar nyelvet, hát annak a kettőnek a kedveért a többi — idegen nyelvet használ, s közbe közbe a szerb és román szó is felvetődik.

Az ősz, veteran szóvivő, — ki valaha, 48 előtt Pesten jogászokodott, azután volt városbíró, a német világban „bezirker“, a magyar világban azután sokáig magyar hivatalnok — idegesen jár nagy léptekkel fel és alá.

Nagyokat pöfékel a természetes csibükből s mély öblös hangon szól:

— Pompas! Derék dolog ez a szerb ma-

gyar barátság. Régen elkeltt volna már kezdeni. —

— Hát tetszik urambatyámnak?

— Hogy ne tetszenék! Sohasem tagadtam meg, hogy szerb vagyok, pedig magyar kálomista kollegiumba küldtek diáknak a szüleim. Teljes életemben mindig arra törekedtem hogy mint egy anyának, a magyar hazának fiai, becsuljuk szeressük egymást, ha német, ha szerb, ha román nyelven is szólaltunk meg valaha legelőször.

Egész karban zugott fel erre a kijelentésre az „éljen“!

— Hiszen a magyar és szerb, mint a hogy a história bölesen tanítja, sok századon keresztül volt jó barát, hűséges fegyvertárs. Idegenek vetettek mindig konkolyt a barátság tiszta buzája közé. Sokat tudnék én arról beszélni.

— Kérjük, beszéljen hat urambatyánk!

— Régi dolgok! Önök, fiatalabbak, alig tudják már azt megérteni, hogy milyen viharos volt a levegő 1848-ban, itt a délvidéken. — Mi öregek, — alig néhányan — most is rettegünk, ha reá emlékezünk.

Több délvidéki csata folyt már le, forrongott minden. Az egy helységben lakó, azelőtt békesség egyetértésben élő polgárság szívébe valami félelmes ellenszenv fészkelte be magát. A városok lakosságának hangulata különösen izgatott volt.

Én abban időben mint fiatal ember X vá-

rosnak lettem a főbírája. Ream tolták ezt a hivatalt, mert senki sem akart rá vállalkozni. Magyarul, németül, szerbül, románul jól beszéltem, ambicióim is volt elegendő, — így hasznomat is vehették volna más időkben.

Minek ecseteljem, hogy milyen volt abban az időben a hivatalnok élete. Soha sem tudta az ember, melyik pillanatban kinek a rendelkezéit kell végrehajtani.

Ha így teszek, a másik fél esetleg agyon lövet, ha nem teszem meg, a mit parancsol, akkor ő vele gyülik meg a bajom.

Kin volt az életem! Napokon át feléje se néztünk a hivatalnak, inkább elhúzódtunk s nem is igen mutattuk magunkat az utcákon.

Karácsony előtti napon, jókor reggel, hó-fuvas viharos téli időben, midőn a madarak megfagyva hullottak alá — egy nagyobb csapat, sok zászlóalj honvéd érkezett városunkba. Kevés lovasság és pár ágyú is jött velük.

A legénységet a nagy hideg teljesen elcsigázta, egész éjjel masiroztak.

Az én tisztemhez tartozott volna a katonaság elhelyezése. Meg is tettem minden tőlem telhetőt, ambár mint tudják háborus időben masként megy az elszállásolás. A katonaság maga is keresett magának helyet.

A hovábakák közül sokan szerb családokhoz is kerültek, s mondhatom, hogy ott is jól ellátták őket, s a jövedvü honvédfiuk nem egy csinos szerb leányzónak tették a szépet.

hajnala egy dicsőséggel teljes, végetlen, folyvást tökélyesbülő korszaknak.

Általános szemlét tartva a Krisztus vallásának hatása felett, mindezekhez a mondotakhoz kétség nem férhet; de ha a részleteket nézzük, ha a ker. társadalom távolról üde zöldnek látszó nagy mezejét közlebről vizsgáljuk: fájdalom, sötét foltokat, kopár pusztaságokat még sokat találunk. Látjuk, hogy nem mind keresztény az, mi annak vallja magát, és a mi nek annak kellene lenni. Az államok közt azok a vérengző háborúk, melyekben a testvér-ember testvérét ezer számmra mészárolja le, egy-két ember bűnös nagyravágásának oltárán feláldozva annyi életet, annyi boldogságot, vajjon ezek miképp egyeznének meg a ker. vallásnak, a szeretet vallásának szellemével? Azok a társadalmi botrányok, melyek körülünkben, s épen nemzetünk kebelében is oly sűrűn felzavarják a nemzeti élet nagy folyamának csendes felszínét, s megbotránkoztatnak minden érző szívet, vajjon ezek a ker. társadalomba illő tettek-e?

Számtalanul sok még a ker. társadalom testén a ferde kinövés, a szeretet országában még oly sok seb sajog annyi jajszó hangzik, annyi méltatlanul megbántottnak könyje hull, hogy az Isten országának eljöveteleért, a Krisztusnak e világban való teljes győzelméért még folyvást küzdenünk kell. Küzdünk is az ige, a szó, a tett, s a toll hatalmával, a nemes lelkek támogatásával a ker. társadalom, a haza, a családok, s az egyesek boldogságáért, üdve, s jólétéért. Az anyaszentegyház, ez az isteni intézmény, a krisztusi eszmék e kiváltképpen való birtokosa, soha nem feledkezik meg azon magasztos hivatásáról, melylyel már eddig is oly sok hasznot tett az emberiségnek; és nem szűnik meg oktatni, vezetni, s támogatni az előre törekvő nemzedéket, hogy nyerjék mielőbb megvalósulást az első karácsony éjjelén, az angyali seregek által hirdetett szent énekek szavai, hogy legyen mielőbb: teljes dicsőség a magasságos menyekben Istennek, békesség e földön, és az emberekhez jó akarat.

A családok itt ott cziczomazták a karácsonyfát, de nem úgy, mint más esztendőben. A gyermekek sem tudtak úgy örülni, mint máskor. Megfélemlítették őket a sok gondterhes arc, a szülők és rokonok aggodalma.

Az egész nap különben minden nevezetes esemény nélkül mult el, a késő délután órákban, este felé azonban mintha valami láthatatlan veszedelmes szellem járt volna a levegőben — bizonyos hidegség kezdett erőt venni a népészen és katonaságon. Az emberek csoportosultak az utca szögleteken és sugdosódtak. A honvédek is összegyűlekeztek a szomszédságból egyes házakba, s ők is titkolódzva halkán beszéltek maguk közt.

Már alkonyodott, midőn K—y gróf, honvédezeres magához hivatott:

— Rendben van minden, úgy-e főbíró úr!

— Igen is rendben.

— Nem tart semmitől?

— Nem tudom mitől lehetne tartani. A nép izgatottan látszik ugyan, de az állapotok teszik azt. Az ezredes keményen, szigorúan a szemembe nézett — úgy hogy szinte remegtem, midőn elbocsátott.

Besötétedett! Ki ki behúzott házába a fagyasztó hideg elől. Milyen Karácsony est is volt az. A lefüggönyözött ablakok mögül fel csillámlott ugyan itt ott a zöld lombokon himbálózó gyertyacsák fénye, de az utcákona szokásos járaskelésnek, se hirt, se hamva nem volt. Az emberek nem üdvözölték egymást hangos, szívélyes jókívánatokkal.

Nyolcz óra tájban kopogtattak ajtómon. Egymásután jöttek be hozzám ijedt arcú szerb polgárok,

— Bíró úr azt beszél, hogy az éjjel a magyarok mind le öldösik a szerbeket. Készul-

134. szám — 1894.

Felhívás.

Egy árvaházi alap létesítése czéljából általam több év előtt megindított törekvéseim oly kedvező sikert eredményeztek, hogy ezen alap javára eddig már mintegy 11314 frt 72 krnyi összeg van a helybeli takarékpénztárban gyűmölcsözőleg elhelyezve, mely összegnek tulnyomó része az új évi üdvözetek megváltásából származik.

Ezen kedvező eredmény által felbátorítva az 1895. újév alkalmából is Versecz város nemesszívű polgáraihoz bátorkodom fordulni azon kéréssel, miszerint ezen jótékony czélra az 1895. újévi üdvözeteket bármily csekély összeggel megváltani sziveskedjek, mely összeg a fenti czélra fordítani és nyilvánosan nyugtáztatni fog.

A megváltás eszközölhető a rendőrkapitányságnál, a „Délvidék“, a „Werschetzer Gebirgsbote“, és a „Neue Werschetzer-Zeitung“ szerkesztői irodaiban, a hol a megváltási jegyek ki fognak adatni.

Verseczen, 1894. évi decz. hó 11-én.

Seemayer,

kir. tanácsos, polgármester.

Napi Hírek.

A kereszténység legnagyobb ünnepe: a Karácsony elérkezett. Ama fényes csillag, mely a betlehemi jászol felett ragyogott, beket és szeretetet sugárik szét a mindenségre. Világossága betör a kunyhók és paloták ablakán, és rezgő fénye örök mosolyként hinti szét jótékony derűjét. — Megszületik az isten-ember! — Csendes nyugalommal tölti mindenki ez unnepeket családjá és szerettei körében. Es hogy ez ünnepek boldogság és nyugalomban folyanak le, kívánjuk t. olvasóinknak és a nagy közönségnek.

Isten tisztelet sorrendje a rom.-kath. templomban a karácsonyi unnepnapok alatt. — 24. 25-én éjjeli 12 órák unnepeles nagymise; 25-én reggeli 7 és 9 órák szent-mise, 1/2 10 órák német szent-beszéd és nagy-mise segédlettel; délután 3 órák unnepelel vacsernye. — 26-an szent-Istvan vértanu unnepe, 7 és 9 órák reggeli sz. mise, 1/2 10 órák nagy mise 11 órák magyar szent-beszéd és szent-mise; délután 3 órák letenye. — 26-an szent-Janos evangélista napján, a 7 órai szent-mise után borszentelés.

Esküvő. Berger Emma k a. ma vasárnap vezető oltárhoz az izr. templomban Kohn Leo mechanikus

A verscezi „Polgári takarékpénztári részvénytársaság“ alakulo kozgyulésen a választá-

nek valamire. A honvédek ruhástul dülnek le az ágyba, maguk mellé teszik a puskát.

Minden ékesszólásomat elővettem, hogy megnyugtassam az embereket. Alig használt valamit. A polgári népség sem mert levetközni, a családok ajtóikat elzárva virasztottak, csendesen süttögvé.

Pár kínos negyedóra mulva harsány trombitaszó hangzott szerte szét az utcákon és tereken. Riadót fújtak! Lovasok szagulódtak fel és alá. Hallottuk az agyuk kerekeinek dübörgését.

A szerb városrész lakossága kétségbe esve keresett búvóhelyet.

Elhatároztam, hogy kimegyek megnézem mi baj van. Családom tagjai sirva, összetett kézzel könyörögtek ne hagyjam el őket.

Olyan időket élünk, hogy — most már bevállhatom — magam is félttem! Nagyon fiatal voltam még, még fiatalabb szerető kis feleségem karjaival atkulesolta nyakamat.

— Ne hagyj magunkra.

Uram teremtom mi lesz velünk. Talán el-lenség tamadta meg a várost?

Ismét csendesség lett. Remegő hiobposta került valahonnan, kerítéseken keresztül udvarunkba.

— Bíró uram a katonaság felállott a nagy téren. Ott vannak az ágyuk is. Nem sokára megtamadják a szerb népet.

Rendelje el, hogy húzzak meg a szerb templomok tornyaiban a vészharangot, hadd menekülhessen a népség. Ha kell én magam megyek harangozni.

— Szerencsétlenek! Mit akartok cselekedni. Legyetek nyugodtan, nem fog történni semmi baj.

Ki tekintettünk az utcákra.

Milyen karácsony éjszaka is volt az. Se-

sok következők voltak: Vezérigazgatóvá Weitner Ferenc választott, igazgatósági tagokul: Frisch Gyula, Gross Hermann, Hahn Ignác, Klauber Jakab, Dr König Armin, Matheic Döme, Royen J. B., Schulcz Leonard, Seemayer Ferenc, Dr. Seemayer Karoly, Sternberg József, Zoffmann Karoly választottak; a felügyelő bizottságba Seemayer János kir. tan. polgármester, Florián György, Haas Zs., Seidl Gyula, Wolfner Vilmos. Igazgatósági elnökké, Sternberg J., Frisch Gy. és Royen J. B. igazg. helyettesé, Dr. Seemayer Karoly ügyészé választottak meg. Az így megalakult intézet 300.000 korona részvénytökével és 30.000 korona tartalékkal kezdi meg működését. Versecz városának a kereskedelem terén kitejtett buzgalma, polgárainak szorgalma és a feléje irányuló közlekedés ez intézetnek felvirulását a legkedvezőbb kilátásba helyezik.

Újévi üdvözetek megváltása czimén az árvaházi alapra adakoztak: Ftiszt. Dimitrievics Nektár. gör. kel. puspök 20 frt., Méltóságos Rudnai Nicolics Sandor főispán 10 frt., Nagyságos Seemayer János kir. tanácsos polgármester 10 frt., Beimel & Basch urak 20 frt., T. Dr. Seemayer Karoly 10 frt., Ftiszt. Lászlóffy L. esperes úr 5 frt., Adler Miksa úr 4 frt., Sternberg József úr 5 frt., összesen 85 frt. Fogadjak a nemes szívű adakozók e helyen is az árvaházi bizottság legmélyebb köszönetét

Magyar társasestély. Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesülete a mult szerdán előadók és tánczcal összekötött sikerült tarsasestélyt rendezett a „Szöllővenyigéhez“ czimzett vendéglő nagy termében. Az a körülmény, — hogy városunk előkelő családjaiknak koreből a szép fiatal lányok meglehetőss számmal voltak képviselve — bizonyos distingvált, üde jellege adott a estélynek s elannyira, hogy az inkább egy igen kedélyes családi mulatsághoz hasonlított. A műsor mindössze négy számot tartalmazott és valódi művelvezetést szerzett a közönségnek. K e z u c h a Lujza és G e t t m a n n Mariska úrhölgyek keztek meg egy duettel. Szépen, összevágóan olvadtak egybe a lány hangok s tokeletesen kiérdemelték azt a tapsot, melylyel fáradozásuk nemileg jutalmazva lön. M i l o s z a v l y e v i c s Sofie úrhölgy következett ezután s igaz értelemmel párosult technikával játszotta végig Aschen „La Traviata“ czimu zongora darabját s hogy meglehetőss taradságába kerülhetett a darab betanulása, azt eléggé illusztrálja a 12 oldalra terjedő partitúra. Csinos játékaért bő tapsokban részesült. — M a y e r Gyula szavalta Petőfi „Örült“-jét. Eltekintve attól a csekély hibától, hogy a gyorskijetés miatt itt-ott érthetetlen volt, csak igazán kiérdemelt elismerésének adozott a közönség akkor, mikor zúgó tappsal jutalmazta a szava-

hol egy fény sugar, sehol az öröm és vígság szava. A gyermekek könyes szemmel aludtak el anyjuk ölében.

Végre pítymallani kezdett! Az reggeli szürkület, a villagosság reményt kezdett ontani a szívekbe

Midőn kiviradt, az emberek lassan szal-linközni kezdtek az utcákon. Én a katonasághoz mentem! Kerestem az ezredest! Ott lovagolt valahol a hatulsó sorok közt

A szegény honvédbakák félig megfagyva zugolodva dühösködve állottak a sorokban. A karácsonyészakát ott töltötték készenlétben a nagy piacon.

Jelentkeztem az ezredesnél.

— Rettenetes éjszakánk volt bíró úr!

— Mi sem hunytuk le a szemünket!

— Miért? Feleljen!

— A nép közt gazemberek elhíreszteltek, hogy a katonaság legyilkolja őket.

— Nekem meg katonáim azt jelentették, hogy a polgarság meg akarja lepni őket egyenként, almaikban, midőn lenyugszanak.

— Keritse elő főbíró ur a bujtogatókat? Felköttem őket.

— Én is azt cselekedném velök.

Kerestük a rosz hir terjesztőit, de nem csiphettük meg őket. Idegenek voltak, kik még a rémes éjszakan megugrottak, masfelé végezni undok, munkájukat

Latják öcsém uraimék, hegy nekem, s nekünk mindanyunknak nagy okunk van örülni akkor, midőn a magyar oellekzik a szerbbel.

Az oreg csibukja kiégett, ő maga elhallgatott.

A társaság pedig lelkesen hangoztatta:

„Eljen a szerb magyar barátság!“

P—y L—s.

lót. Magyar népdalokat énekelt ezután Gettmann Mariska úrhölgy s hogy jól énekelt, mutatja az, hogy minden dalát újra kellett énekelnie. Rezuca Lujza úrhölgy szintén népdalokat énekelt. Lagyan, érzéssel lopta be az ember szívébe azt a mámort, mely hol valami édes keserűséggel, hol meg elragadó tüzzel viszi magával a lelket. . . . Reggelig elhallgattuk volna! Nem mulaszthatjuk el végül, hogy ki ne emeljük Argény E. úrhölgy szívességét, ki szintén hozzá járult zongora kíséretével az est sikeréhez. P.—E

Református istentisztelet, úrvacsora osztással egybekötve tartatik karácsony második napján d. e. 10 órakor a m. kir. állami főreáliskola új épületében, melyről az egyház hivít ez uton is értesíti az egyház gondnoksága.

Városunk villanyvilágítása ügyében törvényhatóságunk a mult csütörtökön délután a régi főreáliskola rajztermében rendkívüli közgyűlést tartott, mely alkalommal a gyöngékedő főispán helyett Seemayer János kir. tan. polgármester elnökölt. Ezen közgyűlés azon meglepő határozatot hozta, hogy az előbbi megállapodásokkal szemben Ganz és tarsa ajánlatának, s a kiküldött bizottság jelentésének mellőzésével a Zellerin-féle részvénytársasággal folytat tárgyalásokat a város, s daczára annak, hogy előbb kimondatott az egyenáram behozatalának czélszerűtlensége, ez alkalommal még is azt fogadták el a váltakozó árammal szemben. — E front változtatás oka abban rejlik, hogy Zellerin sokkal olcsóbban állítja ki a város lámpáit. Különösen Rottler városatyá rants kardot Zellerinék mellett, daczára, hogy előbb a váltakozó áram híve volt. A Zellerin és Helios képviselői több napon át itt tartozkodtak. Folyt a kapacitálás! Ganzéknak és Heliosnak visszaadják az 5000 frt biztosítékot. Zellerin a magaét 10.000 frtra bővíti ki s a tárgyalásokat most mar kizárólag vele folytatják. Kimondatott különben az is, hogy a meny nyiben még Zellerinnél is olcsóbb ajánlat jön be, azt is figyelembe veszik.

Sylvestert több helyen fényes mulatsággal ünneplik meg városunkban, így a „lérfi dalárda“ a „Szólóvenyigé“ ben, az iparosok dalárdája pedig a „Sorházban“ rendez nagyobb szabású mulatságot.

Az ezredéves kiállításra a temesvári kerületből előzőleg közzétett 165 bejelentő névjegyzéke újabbán 27 bejelentővel gyarapodott, úgy hogy az eddigi bejelentések száma a temesvári kerületi bizottságnal ezzel 192-ra emelkedik. Az újabb bejelentők névsorát azzal közöljük alább, hogy a bejelentések most már a legnagyobb sietséggel volnának eszközözendők mivel a bejelentési határidő f. é. december hó 31-én lejár. Vercsezzől: Aberle Emil, fényképész; A verseczi cognagyarak és palinkaégetők gyűjtéményes kiállítása; Csincsak György, reszelővago; Kitzinger K. ferfiszabo; Rigyicsky Ivan, fényképész; Seemayer János bádogos és Watz Nandor.

Magyar dalárda alakult Nagy-Becskereken. Elnöke Dr. Orsós Matyás, alelnöke Dr. Brájer Lajos. — Melegen üdvözljük az újonnan alapított dalárdát, abban a reményben, hogy sikerrel fog megbirkózni a nagybecskereki társas élet apathiajával.

Herzeg Ferencz lapját az „Uj Idők“-et ritkán tapasztalható lelkesedéssel fogadta a magyar sajtó. Olyan lap is lesz ez, melynek minden sora magyar szellemtől lesz áthatva, minden közleménye oda lesz irányítva, hogy tanúságot tegyen a magyar szellem fejlettsége mellett. S nem csupán a szépirodalmi közleményekben, hanem a rajzokon is látható az a törekvés az első számban. Csupa magyar festőtől hoz illusztrációkat az „Uj Idők“! A mi pedig a nivóját illeti, ennek megfelelő és előkelő voltáról kezéskedik az a körülmény, hogy a legjelesebb magyar írók és a legkiválóbb festőművészek vállalva törekednek a szerkesztővel egyetemben, hogy modern keretben a legjobbat nyújtsák. Az első számban Mikszáth, Herzeg, Kenedi, Endrődy és Bródy az írók közül, Vágó Pál, Karlovsky, Margittay, Pap és mások a festőművészek sorából vannak képviselve. Külön spezialitást képeznek a pompás képmagyarzatok, melyek Herzeg Ferencz mesteri tollára valának és egyáltalában az egész lap minden során kifejezésre jut a szerkesztő előkelő és finom szelleme. Az előfizetési árt a kiadók Singer és Wolfner évnegyedenként két forintra tették és a decemberi két füzetet ingyen küldik meg mindenkinek, a ki előfizet.

Földrengés Verseczen. A mult szerdán este 10 óra 26 perczkor földrengés volt városunkban, mely mindenfelé nagy ijedelmet okozott. A függő tárgyak ez alkalommal nem jöttek ingasba mert a lökések merőleges irányuak valának, a szekrényekben azonban a poharak összekoczcztanak, az ajtók ablakok rázkódtak. A rengés körülbelül 5—6 másodperczig tartott.

Pancsova városa a Petrovoszellő Pancsovai vasutvonlra folyó hó 15-én tartott közgyűlésében 190.000 frtot szavazott meg. Eljen!

Karácsony mindinkább közeleg, és evvel sok szülő részére a karácsonyi ajándékok helyes kiválasztásának gondja mindig sürögősebbé válik. Ha mi mostan, mint ilyen ajándékképpen 3 éven felüli gyermekek számára a Richter féle Horgony-Kőépítőszekrényeket megnevezzzük, igen jól tudjuk, hogy ez által új játékokra nem utalunk. Hanem épen ez eme kitűnő játék-foglalkoztatószekrény nagy ez ritka előnye, hogy mindig új marad. Az elmés kiegészítőrendszerek által a Horgony-Kőépítőszekrények mindig új alakot nyerne, mivel mindegyik kiegészítőszekrény újat hoz; sőt a régi szekrények ezen berendezés által mindig értékesebbé és mulattatóbbá lesznek. Igen messze vezetne, ha itten ezen játékszerek sok előnyeit megbeszélmi akarúok, a Richter F. Ad. és tarsa bécsi cégtől beszerezhető képes árjegyzékre és mindenekelőtt magukra a Horgony-Kőépítőszekrényekre akarunk utalni, ezeknek pompás építési mintalapjai a legjobb ajánlás.

Nyilvános köszönet. A helybeli evang. hitközség mindazoknak, kik a szegény iskolás gyermekek karácsonyi fájára, adakoztak e helyen is kifejezi legmélyebb köszönetét.

Telefon. Azon hír folytán, hogy a kereskedelmi miniszter Budapest és Belgrád közt Temesváron át telefon összeköttetést kíván berendezni, — városunk polgársága kérvényt intéz a miniszteriumhoz, hogy ezen telefon vonalba Versecz is bele vétessék. A mozgalmat a legmelegebben üdvözljük. Az alairások gyűjtésén Kirchner Ernő nyomda és műintézet tulajdonos faradozik. — Ajánlatos lenne, hogy Fehértemplom és Pancsova szintén csatlakoznának a mozgalomhoz. Különben e tekintetben a pancsovai lap kollega a „Határőr“ is üti a vasat.

Joszim mester, a hires verseczi csaló most az egyszer lépre került. A mult napokban a pancsovai uton nagy népsűrűsöletet okozott egy veseredés. Két ó bessenyi bolgar gazda névszerint Augusztinov P. és Gurán Sz. czipelték Andrejevics Joszimot a főszoigabiróság-hoz, azt hívének, hogy ott van a rendőrség. A vasuti állomás mellett fekvő Zoffmann-féle jégpinczénél a korcsmában 600 frtot adtak Joszimnak, hogy azért 6000 frt ára hamis bankót kapjanak, a pénz átvétele után megakart ugrani a mester, de a bolgárok elfogták. A rendőrség, midőn először a helyszínén megmotozta 280 frtot talált nála, később előkerült még vagy 600 frt a sapka beléséből. A jó madarat átszoigaltatták a kir. járásbiróságnak. Megjegyzendő, hogy ez alkalommal Ruszinov B. vingai bolgár is bele került a csávába. Ő volt Joszim utazó ügynöke, ki a bolgárokat Verseczre hozta. — Évek óta majdnem minden héten megemlékezünk Joszim újabb és újabb csalásairól — hat teljességgel nem lehet már ez úgyben valamit cselekedni?

A „Bazar“ az 1891. évi 43. füzetében a Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrényekről, következőképen ír: „A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények azon karácsonyi ajándékok közé tartoznak, melyek a divatból ki nem szorulnak fokozódott a divatból ki nem mennek, s melyek nem szorulnak fokozódott ajánlásra, de nagyon is megérdemlik hogy a szép karácsonyi ünnepek közeledtével, a szülőknek újra meg újra emlékeztetükbe hívassanak. Richter F. Ad. és tarsa cég Bécsben, ezen Horgony-Kőépítőszekrények gyártója, (a „Horgony“ végjegyző elnevezve) minden módon arra törekedik, hogy a közönség minden lehetséges kívánatának, a szekrények nagyságát és ártát illetőleg eleget tegyen. Körülbelül 23 eredeti alapszekrényt hozott forgalomba, melyeknek ára 35 kr. és 56 frt közt változik; ezenkívül vannak még kiegészítő- vagyis nagyítószekrények, melyek hozzáváslárása által az első ízben vásárolt alapszekrények rendszeresen nagyobbíthatók. A korszerű építőszekrények nevelési értékét illetőleg, a legkisebb nézeteltérések sem léteznek; örüljük, hogy az újkor technikai haladása lehetséges tette, hogy a kőépítőszekrény az olcsóbb és sokoldalúbb kőépítőszekrény által pótolható. A „Bazar“ ítéletéhez nagyon szívesen csatlakozunk, mert a Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények tényleg a legértékesebb ajándék kis és nagy gyermekek számára.

Nagy hősés volt péntekről szombatra viradóra éjjel környékünkön. A telefon és távirda huzalokra annyi hó rakodott le, hogy az oszlopok sok helyütt kidültek, a huzalok elszakadtak.

Irodalom.

* **A Szalay-Baróti-féle „A magyar nemzet történetéből“** gyors egymásutánban kapjuk a füzeteket, úgy hogy ma már a negyediknek megjelentéről adhatunk hírt. Ebben a magyarok őstörténete folytatódik és megkezdődik a fejedelmek kora. Az illusztrációk száma és díszes füzetben is valósággal meglepő. Két nagy műmelléklet Geiger híres rajzeit, „A verszerződés“-t és „Szvatopluk követét Árpádnál“ reprodukálja: a szövegbe nyomott illusztrációk pedig tömördek ősmagyar fegyvert, ősmagyar löszerszámot és ősmagyar ékszerket ábrázolnak. Igen sikerült két kép mutatja be a vereczkei szorost is, melyen át őseink bejöttek a hazába; mindakét kép eredeti fényképi fölvétel után van megrajzolva. Ismételve melegen ajánljuk a kitűnő vállalatot, mely a szöveg egyöntetű feldolgozása mellett abban is különbözik más hasonló vállalatoktól, hogy már két év mulva teljesen készen lesz. Egy füzet ára 30 kr. — Előfizethető 6 füzetre 1 frt 80 kr. jával. A megrendelések Lampel Róbert könyvkiadóhivatalába küldendők. (Budapest, Andrassy-ut 21.)

* A „Világnapló“ című lexikon szerű hetifüzetekről már volt alkalmunk egy ízben megemlékezni, de nem mulaszthatjuk azt el, most, a mikor különböző hírlapok a közönséget előfizetésre szólítják fel. Az újságok közül alig ajánlhatunk alkalmasabb karácsonyi ajándékot a család ré-

szére mint a Budapesten oly nagy feltűnést keltő Telefon-Hirmondó szerkesztőjének Virág Bélának érdekes hetilapját, a Világnaplót. A szenzációs hírek és cikkek hetilapja ez, mely hetenkint szombaton este jelenik meg. Közli úgy a belföldi, mint a külföldi sajtó érdekes híreit és cikkeinek a legjavát. A feltűnést keltő közleményeket szösz szerint. Nélkülözhetlen segéd-újság ez tehát mindazok részére, a kik csak egy vagy két hírlapot járatnak, mert ezen az uton megtudják, hogy a többi újságban mily érdekes közlemények jelentek meg. A „Világnapló“ rendkívül szórakoztató olvasmány, mert a világsajtónak csak az érdekes anyagát dolgozza fel, még pedig mintegy 1170 bel- és külföldi újságból. Előfizetési ára negyedévenként 1 frt. 50 kr., mely összeg: Világnapló, Budapest, VIII., Üllői-ut 46. címre küldendő be.

Az értékpapírokba való tőkebeiktetés ma már nálunk is általános szokásossá vált és ezen a réven szaporodnak azon sajtótermékek is, a melyek az értékpapírokkal és a tőzsdével foglalkoznak. A mig azonban ezek legtöbbje obscurus tőzseirodák által kiadott selejtes nyomtatványok, addig a „Pénzügyi Hírlap“ című ha„onkint 2—3-szor megjelenő pénzügyi és sorsolási közlöny, a melyet Lendvay Sándor, a pénzügyi irodalom terén közel két évtized óta működő ismert fővárosi hírlapíró szerkeszt, a hivatásos sajtó követelményeinek megfelelő és annak teljes magaslatán álló hírlap, a mely alaposan tájékoztat az értékpapírpiazz összes viszonyok. Sorsolási része a legtokéletesebb, a mit e nemben nyujthatni és e részével megbízhatósága illetékesen is el van ismerve. Azoknak tehát, a kik értékpapírokkal és sorsjegyekkel bírnak, nem ajánlhatunk jobb lapot a „Pénzügyi Hírlap“-nál, a melyet még bámélatos olcsósága is kitüntet, mert előfizetési ára egy frt. A kik egy forintot a kiadó-hivatalba (Budapest, V., Dorottya-utca 1. sz.) beküldenek, azoknak a „Pénzügyi Hírlap“ 1895. végeig bérmentve megküldetik.

Felhívás Előfizetésre!

Az Ország-Világ

képes hetilap január havában XVI. évfolyamába lép.

Az a tizenöt esztendő, melyen át az Ország-Világ elősörndü magyar írók egész táborával lépett a küzdőterre. hogy győzelmet biztosítson magának a közönség annyit hangoztatott közönyösségével szemben fényes biztosítéka jövőjének, melyben egyre fokozottabb mértékben törekszik kitűzött célját elérni.

A külföldi lapok beáradó özönével kellett felvennie a küzdelmet az Ország-Világnak; hazafias missziót is teljesített, mikor ezeket kizsorigtotta avval, hogy a legmagasabb nivón álló, elsőrangú művészek által illusztrált, legjobb nevű írónk által írt képes lapot adott a múlt magyar közönség kezébe.

A lefolyt év melyben az Országos Irodalmi Részevny-Társaság kipróbált erőkből álló testülete vette kezébe a lap kiadását, végleg biztosította annak folyton növekvő terjedését. A szerkesztőség fáradhatatlan igyekezete, melylyel az alább közölt fényes írói névsort fűzte munkatársainak koszorujába, megerősítette a lapot a közönség szeretetében.

A lefolyt évben dr. Wáradai Antal szerkeztőn kívül a következő írók neveivel találkoztunk az Ország-Világ hasábján:

Abrányi Emil, id. Abrányi Kornél, Abrányiné-K. Klementin, Adorján Sándor, Beniczky-Bajza Lenke, Bársony István, Bartók Lajos, Beöthy László, Buday László, Dalmady Győző, Degre Alajos, Endrődi Sándor, Erney József, Erdélyi Zoltán, Falk Szigmond dr., Fekete Ignác dr., Goll János, Gaál Ferencz, Hegyi Béla, Hevesi Sándor, Horti Jenő dr. Jókai Mór, Kern Aurél, Kéry Gyula, Kozma Andor, Lauka Gusztáv, Lévy Mihály, Makai Emil, Mikszáth Kálmán, Pap Zoltán, Palágyi Lajos, Porzsolat Kálmán, Rákosi Viktor, Sas Ede, Satanella, Szász Károly, Szabolcska Mihály, Szabóné-Nogáll Janka, Szomaházy Istvan, Szokolai ornél, Szomorj Emil, Szöllösi Zsigmond, Szomorj Dezső (Páris), Tolnai Lajos, Vadnay Károly, Verő György, Vértesi Gyula J., gr. Zichy Géza stb.

Megfeszített törekvésünk leend ezentűl is ezzel az írói gárdával érdemelni ki a nagyközönség növekedő pártolását.

Egyetlen képes lap sem ad annyi művészi képet, oly gazdag szöveg-tartalmat, annyi pompás zeneművét, gazdag karácsonyi és ünnepi mellékleteket, mint lapunk. Az előfizetők között kisorsolt Jókai-diszkadás, elsőrangú művészeink rajzai, kitűnő írónk cikkei, összes zeneszerzőinknek általunk közölt s lapunk részére írt zeneművei ennek fényes bizonyítékai.

S a belső tartalomnak megfelel a pártatlan kölső kiállítás, melyzöl a Pesti könyvnyomda részvénytársaság gondoskodik s ez elsőrangú műintézet hangjegymetsző-műhelye szolgáltatja zenemellékleteink metszeteit is. Mindezek mellett a lap előfizetési ára a régi marad:

Negyedévre 2 frt, félévre 4 frt, egész évre 8 frt.

Kiadóhivatal, hová az előfizetési pénzek küldendők: Bpest, V. ker., hold-ut. 7. sz.

Mutatványszámokat ingyen küld a kiadóhivatal.

Ad. 9320.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy 1895. évi január hó 1-től kezdve a halotti szemle díjtalanul fogeszközöltetni.

Versecz város tanácsának 1894. december hó 19-én tartott üléséből.

Seemayer,
kir. tanácsos, polgármester.

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények

mint azelőtt páratlanok a maguk nemében; három éven felüli gyermekek számára a legkedveltebb karácsonyi ajándék. Olcsóbbak mint bármely más játék, mivel sok éven át eltartanak és még hosszabb idő múlva is kiegészíthetők és nagobbíthatók. A valódi

Horgony-Kőépítőszekrények

az egyedüli játék, a mely valamennyi országban osztatlan dicséretet talált, és mindnyájuk által a kik ismerik, meggyőződésből továbbajánlatik. A ki ezen, a maga nemében páratlan játék és foglalkoztatásért még nem ismeri, az hozassa hamarjában az alant jegyzett cég által az új, gazdagon illusztrált árjegyzéket és olvassa az abba nyomtatott felette kedvező bírálatokat. — Bevásárlás alkalmával határozottan: Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrény kérendő és minden egyes szekrény Horgony gyárjegy nélkül, mint nem valódi, keményen visszautasítandó; a ki ezt elmulasztja, könnyen kaphat kevesebb értékű utántzatot. A valódi Horgony-Kőépítőszekrények 35 kr., 70 kr., 80 kr., 5 frt. és magasabb áron — a finomabb játékszerüzletekben készletben vannak.

Uj! A Richter-féle Türelmi játékok: Columbus tojása, Villámhárító, Haragtörő, Gondűző, Pythagoras stb. Az új füzetek, kettős játékok felette érdekes feladatait is tartalmaznak. Egy játék ára 35 kr. Csak a „Horgonynyal” ellátott játék valódi!

Richter F. Ad. és társa.

Első osztr.-magy. csász. és kir. szabadalm. kőépítőszekrény-gyár.
Wien, I. Nibelungengasse 4. Rudolstadt, Nürnberg, Olten, Rotterdam, London E.C., New-York.

! Négy regény ingyen !

Felhívás

a művelt magyar olvasó közönséghez!

A „Képes Családi Lapok” jelenleg már az ország minden vidékén a legtöbb művelt magyar család rendes házi barátja.

Köszönetet és elismerést az által ért el, hogy mindig hazafias irányban s úgy van szerkesztve, hogy a serdülő leányoknak is bátran a kezébe lehet adni, s e mellett az atyák, anyák és nagyanyák is mindig megfelelő szórakozást és hasznos olvasmányokat találhatnak benne.

A „Hölgyek Lapja” című melléklet, a női házi tanácsadója és szellemi titkára.

A „Regénymelléklet” évente egy díszes regénnyel ajándékozza meg előző évi, szép színes borítékkal, melyeknek egyenkénti belföldi ára 1 frt., tehát összesen négy forint.

A „Boríték” tele van szórakoztató talányokkal s mulattató apróságokkal, kérdésekkel, feleletekkel, egyeztetve a „Képes Családi Lapok” a legértelmesebb, a legelőkelőbb s mégis a legolcsóbb szepirodalmi képes hetilap.

A képek a legelső művészek esztétikus kőszövik letéket. A „Hölgyek Lapja” mellékletének dívatkepei mindig a legjobb dívatnak mintái; így az 1895-ik évi első szám a következő tartalommal jelent meg:

„Házmár és társa” regény Beniczky Bajza Lenkétől; „Újév” költemény Ábrányi Emilől; „A befelé fordított kép” novella Muray Karolytól; „A nő feladat” dr. Turnowsky Mórtól; „A sötét világ” Tolnay Lajostól; „Az ifjú anya” költemény dr. Feleki Sándortól; „Az a om” G. Diószeghy Mórtól; „Bál után” Mesáros Sándortól; „Az időről” szatira Jambor Lajostól; „A szép színésznő” regény Rudnyánszky Gyulától.

Előfizetési árak:

a „Hölgyek Lapja” című dívat s „Regény”-melléklettel együtt	
Egész évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ — „

A „Képes Családi Lapok” hetilapból mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, a kik ez iránt legelőszelűbben levelezőlapon — hozzá fordulnak.

A ki három új előfizetőt gyűjt s az előfizetési összeget utalványon egyszerre beküldi, annak elismerésül egy díszes emlékkönyvet küldünk.

A ki az egész évre szóló hat frtyai előfizetési összeget 80 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak elismerésül 4 regényt küldünk; a ki 3 frt. előfizetési összeget 40 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak két regényt küldünk elismerésül jelölés a ki csak 1 frt. 50 kinyi negyedévi előfizetési díjat 20 kr. csomagolási- és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak a kiadóhivatal egy regényt küld jutalmul.

a „képes Családi Lapok”

kiadóhivatala
Budapest, Vadász-utca 14. sz. saját házában.

Az általánosan ismert, jó hírnévnek örvendő s több oldalulag kiténtett sósboroszesz készítményem — kelendőségénél fogva — sok utánzásoknak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam hogy azokon címjegyeimet modositom s arra kék nyomtatban saját házam külső alakját veszem föl, bejegyeztetvén azt egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál. 11836

SÓSORSZESZ

gyors enyhítést eszközöl: csuzos szaggatás, fejfájás, fog- és fejfajdalmak, szemgyengeség, bennlások, zsugorok stb. ellen; de különösen a bedörzsölés kenőgyúró gyógymodnál (massage) igen jó hatásnak bizonyult. Fogtisztító szerül is igen ajánlható, a melyben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti és a szaj tisztja, szagtalan izt nyer a szesz elpárolgása után, valamint a fiatalos e szer fejmosásra is a hajdörgek erősítésére, a fejkorpaképződés megakadályozására és annak megszüntetésére.

Ára egy nagy üveggel 90 kr., egy kisebb üveggel 45 kr.

Brázay Kálmán

Budapest, IV. kerület, Muzeum-körut 23. szám.

Kapható Verseczen: Hofman testv., Fuchs János, Frank J., Breichler F. C., Obradovics M. Z., Unger J., Reinfeld S.

Nem a reklámnak, hanem a sok ezer ember általi személyes továbbajánlásnak, — a kik a

Richter-féle Tinct. capsici comp. - t (Horgony-Pain-Expellert)

az utolsó 25 évben jó sikerrel használták, — köszönheti ezen igazán biztos hatású háziszert nagy elterjesztését és általános kedveltségét. Ki a Tinct. capsici comp. - t (Horgony-Pain-Expellert) köszvényénél, czúznál (tagszaggatásnál), keresztosonifajásnál, fej- és fogfajásnál, csipfájdalomnál, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazta, abból egy üveget mindig készletben fog tartani, hogy azt meghűléseknél is, mint leveztető, elhárító szernek alkalmazhassa. Ezen rég jónak bizonyult háziszertnek ára igen olcsó, tudniillik 40 kr., 70 kr. és 1 frt. 20 kr. üvegenként. — Kapható a gyógyszertárakban; Budapestben **Török József** gyógyszerésznél. — Csak a „Horgony” védjeggyel ellátott üvegek elfogadandók. Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüring.

Jelzálogkölcsoñt

gyorsan és pontosan eszközöl a Magyar Gazdák Bankbizományi irodája

Budapest, Andrassy-út 51.

Ózv. Kirchner J. E.

papír-, könyv- és zeneműkereskedése

Andrassy-sétány Versecz, Kádics-féle ház,

ajánlja

karácsonyi és ünnepi ajándékok dús raktárát

mindenféle díszes czikkekből.

Karácsonyi bazárunkat

a t. cz. közönség figyelmébe ajánljuk.

Versecz. A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása.